

Orchesia minor

Liten brunbagge

Skalbaggar, Tenebrionoidea (olikfotade baggar m.fl.)

Klass: Insecta (egentliga insekter), **Ordning:** Coleoptera (skalbaggar), **Familj:** Melandryidae (brunbaggar),
Släkte: *Orchesia*, **Art:** *Orchesia minor* - liten brunbagge Walker, 1837 **Synonymer:**

Kännetecken

En spolformad, brun art som blir 3–4 mm lång. Bakkroppen smalnar av kraftigt bakåt. Benen är påfallande kraftigt byggda och bakbenen är försedda med kraftiga sporrar. Med hjälp av bakbenen kan arten ta decimeterlånga språng om den störs. Benen och antennerna är lite ljusare färgade än resten av kroppen. Halskölden är klockformad och smalnar kraftigt av fram mot huvudet.

Utbredning och status

Utbredd från Skåne till Lule lappmark. Känd från alla de nordiska länderna och Baltikum. Världsutbredningen sträcker sig från Väst- och Mellaneuropa österut till Kazakhstan och västra Sibirien.

Ekologi

Larvutvecklingen sker i mycelrik ved i döda grenar och klena stammar av flera olika lövträd som ek, ask, sälg, gråal, hägg och bok men även gran. Arten är även påträffad i fruktkropparna av alticka, och vid några tillfällen på döda mycket grova tallar. Arten kläcks redan på eftersommaren och övervintrar ofta som fullbildad skalbagge och kan sällas fram ur grenhögar under vinterhalvåret. Den fullbildade skalbaggen kan vid något tillfälle även påträffas i blommor.

Hot

Arten påträffas främst i områden med gott om död lövträdsved, bl.a. i Sätterravinerna där det finns gott om döda algrenar och klena stammar. Eftersom mängden med död lövträdsved normalt är för låg i den brukade skogen föreligger ett hot att arter kommer att försvinna från flera av sin gamla lokaler om den omvandlas till granskog. Även flisning av grenmaterial från lövträd gör att yngelmöjligheterna minskar.

Åtgärder

Man bör spara områden med större mängder med död lövträdsved, bl.a. i oröjda albestånd. I samband med flisning av hyggesavfall bör man spara en del av grenmaterialet från lövträd. Vid naturvårdsröjningar bör man spara grenhögar.

Litteratur

- Hansen, V. 1963. Fortegnelse over Danmarks biller. *Entom. Meddel.* 33: 315.
Koch, K. 1989. *Die Käfer Mitteleuropas*. Ökologi Bd. 2: 322.
Lindroth, C.-H. 1933. Olikfotade skalbaggar. *Svensk Insektsfauna* 27: 61.
Palm, T. 1959. Die Holz- und Rindenkäfer der süd- und mittelschwedischen Laubbäume. *Opusc. Ent. Suppl.* XVI: 290.

Författare

Bengt Ehnström 2001. © ArtDatabanken, SLU 2006.